

Monumentnummer*: 523040

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82883/131

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Nijmegen	Nijmegen	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Hatert	I			1013

Omschrijving**

Inleiding

VILLA "De Westerhelling" met HEKPIJLERS uit 1912 naar ontwerp van architect O. Leeuw (1866-1944). Het vrij sober uitgevoerde pand heeft de vrijwel symmetrische opzet van een blokvormig bakstenen villa met nieuw historiserende stijlinvloeden, zoals zuilen, balustrades, geblokte hoeklisenen en een kroonlijst. Meer eigentijds zijn de toegepaste venstertypes en de flankerende toren.

Het vrijstaande pand bevindt zich aan de rand van de bosrijke villawijk Kwakkenberg in het uiterste oosten van de gemeente Nijmegen nabij Berg en Dal. Een groot gedeelte van de Kwakkenberg kwam in 1915 binnen de gemeentegrenzen van Nijmegen. De eigenaar van deze gronden, J. van Houweninge, deed de straten (waarvan enkele vernoemd naar zijn dochters) over aan Nijmegen zodat hij de gronden kon verkopen voor villabouw. Sedertdien zijn op de Kwakkenberg veel villa's gebouwd naar ontwerp van bekende (Nijmeegse) architecten. Twee poorten aan de Sophiaweg geven toegang tot een gebogen oprijlaan die naar de voorgevel leidt. Eén poort is overhoeks geplaatst nabij de kruising met de Postweg.

Omschrijving

Blokvormige VILLA van twee bouwlagen en zolderverdieping op rechthoekig grondplan. Tegen de zijgevels van deze hoofdbouw bevinden zich éénlaags uitbouwen met plat en een achzijdige toren met spits. Het DAK van de hoofdbouw bestaat uit een plat met vier schilden. De dakschilden hebben een ingeknikte dakvoet, zijn gedekt met shingles (oorspronkelijk leien) en wateren af via bakgoten op bewerkte klossen. In de schilden zijn eenvoudige houten dakkapellen met meerruits draairamen aangebracht. De hoeken van het plat worden gemarkeerd door bolpirons.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De bakstenen GEVELS met trasraam zijn in staand verband gemetseld en worden geleed door geblokte (hoek)lisenen. Met uitzondering van de achtergevel zijn de gevels onregelmatig ingedeeld. De gevelafsluiting aan de bovenzijde bestaat uit een eenvoudig geprofileerd fries en een bakgoot op bewerkte klossen. Het merendeel van de uitgespaarde gevelopeningen is rechthoekig van vorm en wordt afgesloten door strekken. De toegepaste vensters variëren sterk qua formaat en type: enkelruits- en T-schuiframen met meerruits bovenlichten, openslaande ramen met tweedelig of meerruits bovenlicht in enkelvoudige en gekoppelde varianten. De tuin- en balkondeuren betreffen dubbele draaideuren met glas in de hoge bovenpanelen en tweedelige of meerruits bovenlichten. De (lek-)dorpels zijn uitgevoerd in hardsteen. Alle luiken zijn verwijderd.

De onregelmatig ingedeelde VOORGEVEL is vijf assen breed. In de middelste as zijn het ingangsportiek en een verdiepingsloggia ondergebracht. De entree bestaat uit een uitgebouwd asymmetrisch portiek met terrazzo-vloer, zitbankje en getoogde paneeldeur (glas met rooster in het bovenpaneel). Op postamenten geplaatste bolle zuilen ondersteunen het gedeeltelijk gebogen dak van het portiek. In de grote rechthoekige opening van de loggia zijn twee Ionische zuilen op postamenten geplaatst. Tussen de postamenten is een balustrade aangebracht. In de achterwand van de loggia bevindt zich een groot getoogd trappenhuisvenster met glas-in-lood. Aan de linkerzijde is tussen de vier verschillende vensters een fraai gebeeldhouwde gedenksteen ingemetseld met het opschrift: "DE / WESTERHELLING / 1912". Aan de rechterzijde bevinden zich drie verschillende vensters en een dubbele tuindeur.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft een éénlaags uitbouw met twee vensters en een dubbele tuindeur. Het balkon is afgezet met een balustrade waarop vazen. De verdieping bezit een dubbele balkondeur en twee vensters. Op de uitbouw sluit een achzijdige toren aan die voor een klein gedeelte in de hoofdbouw is gebouwd. De toren heeft in de eerste en tweede bouwlaag rechthoekige vensters (schuif- en draairamen met meerruits bovenlichten) en een balkondeur. De derde bouwlaag van de toren heeft wit gepleisterde rechthoekige spaarvelden waarin getoogde achtruits draairamen en een ovaal raam met geprofileerde omlijsting. De gedrukte lantaarn steekt boven de hoofdbouw uit en bestaat uit een beschoten borstwering en acht hoekstijlen die een ingezwenkte spits ondersteunen. De spits wordt bekroond door een smeedijzeren kruis. De LINKER ZIJGEVEL heeft in het verlengde van de keuken een éénlaags uitbouw met plat, twee vensters en een hoekportiek met dienstingang. De achterliggende eetkamer heeft eveneens een uitbouw met kleine glas-in-loodramen, een deur, een balkon met overstek op klossen en balkonhek met gezaagde platte balusters. Het balkon is bereikbaar via een dubbele deur onder bovenlicht. Rechts hiervan heeft de verdieping drie verschillende vensters.

De symmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft gelijkvloers in het midden een loggia met twee Dorische zuilen op postamenten en balustrades aan weerszijden. In de loggia bevinden zich een terrazzovloer en een dubbele tuindeur tussen twee zijramen. De bovenlichten hiervan zijn voorzien van gekleurd glas-in-lood. De zuilen dragen twee kraagstenen die een gebogen balkon ondersteunen. Het balkon is afgezet met een sierlijk smeedijzeren hek. De dubbele balkondeur wordt aan weerszijden geflankeerd door een smal venster. Links en rechts van deze middenpartij bevindt zich op de begane grond een houten erker op gemetselde plint, en op de verdieping een rechthoekig venster met openslaande ramen en achtruits bovenlicht.

De driebeukige RUIMTELIJKE INDELING bestaat in hoofdlijnen uit een vestibule en hal annex trappenhuis in de middenbeuk; biljardkamer, tuinkamer en tussenvertrek in de rechterbeuk; dienstvertrekken en eetkamer in de linker beuk. De verdieping is niet bekeken. In het pand is een groot aantal INTERIEURELEMENTEN bewaard gebleven, zoals parketvloeren en paneeldeuren; een lambrisering met panelen en balklagen in de biljardkamer en de hal; een wit en rood geaderde zwart marmeren schoorsteenmantel waarin twee figuratieve tegeltableaus (Vermeer) in de hal; een bordestrap met bewerkte leuning (motief: gestileerde bloemstengel) en trappenhuisvenster met gekleurd glas-in-lood (geometrische patronen met fruitschaal); een uitgebouwde haardnis in de eetkamer; een stucplafond met midden- en hoekstukken in de tuinkamer; wit marmeren vloer, lambrisering en gestuct korfboogvormig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

cassetteplafond in de vestibule. De bakstenen HEKPIJLERS van de poorten aan de Sophiaweg zijn in staand verband gemetseld en hebben een kruisvormig grondplan. De geprofileerde afdekplaten worden bekroond door bollen en zijn aan de voorzijde voorzien van het opschrift: "DE WESTER / HELLING.". De poort nabij de Postweg heeft nog een smeedijzeren dubbel draaihek. De overige hekwerken van de erfscheiding zijn vernieuwd.

Waardering

VILLA "De Westerhelling" met HEKPIJLERS uit 1912.

- Van architectuurhistorische waarde als typologisch goed voorbeeld van een blokvormige bakstenen villa met nieuw historiserende stijlinvloeden naar ontwerp van de Nijmeegse architect O. Leeuw. De hoofdvorm, de gevel- en interieurindeling zijn gaaf bewaard gebleven. De detaillering is op enkele onderdelen gewijzigd. Opmerkelijk is de flankerende toren met spits. Voorts is een groot aantal bijzondere interieurelementen behouden.

- Van stedenbouwkundige waarde als markant gesitueerd onderdeel van de bosrijke villawijk Kwakkenberg. Villa "De Westerhelling" markeert het begin van de aanleg van een villawijk op de Kwakkenberg.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument